

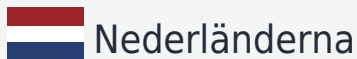
[Hem](#) > ... > [Domstolsförfaranden](#) > [Tvistemål](#) > [Erkännande Och Verkställighet Av Domar](#) > [Hur Ser Man Till Att Domstolsavgöranden Verkställs?](#) > Netherlands

Hur ser man till att domstolsavgöranden verkställs?

Innehåll inlagt av



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)



1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?

Utsökningsrätt: allmänt

Rättegångar avslutas med att domstolen meddelar dom. I denna kan en part (gäldenären) åläggas att fullgöra sina förpliktelser gentemot den andra parten (borgenären). Om gäldenären inte gör detta frivilligt kan borgenären tvinga gäldenären att fullgöra förpliktelserna genom att åberopa regler om verkställighet (utsökning). Utsökningslagstiftningen reglerar verkställighet av domstolsavgöranden och innehåller således bestämmelser om tvångsmedel och hur dessa tillämpas. Verkställigheten utförs av exekutionstjänstemän vid domstolen (*gerechtsdeurwaarders* eller enbart *deurwaarders*), som har till uppgift att genomdriva borgenärens rättigheter.

Det finns två villkor för att tvångsmedlen i utsökningslagstiftningen ska kunna användas: det måste finnas en exekutionstitel (till exempel en dom), och exekutionstiteln måste i förväg ha delgetts de personer som den riktar sig till.

De viktigaste parterna i verkställighetsförfarandet är borgenären (den part som söker verkställighet), gäldenären (den part som verkställigheten riktar mot) och exekutionstjänstemannen (den statstjänsteman som på borgenärens begäran utför själva verkställighetsåtgärden).

Tvångsmedel

Det viktigaste tvångsmedlet är utmätning (*executoriaal beslag*). Detta behandlas utförligt i avsnitt 2.1.

Andra tvångsmedel är

1. vite (*dwangsom*),
2. frihetsberövande för underlåtenhet att följa ett domstolsbeslut (*lijfsdwang/gijzeling*).

Vite är den av domstolen fastställda summa som den dömda ska betala om han inte uppfyller huvudförpliktelsen. Vite används framför allt som ett påtryckningsmedel i interimistiska förfaranden. Vite får endast kopplas till en huvudförpliktelse som inte omfattar en betalningsskyldighet.

Frihetsberövande för underlåtenhet att följa ett domstolsbeslut är ett tvångsmedel som kan användas för att tvinga någon att uppfylla en viss skyldighet. Det är inte ofta som domstolarna använder sig av detta tvångsmedel, och även när de gör det verkställs det sällan i praktiken. Frihetsberövande är endast möjligt om en domstol beslutar om detta. Domstolen kan tillgripa frihetsberövande för att verkställa domar och avgöranden på borgenärens begäran, under förutsättning att dessa rör ett beslut som inte omfattar en betalningsskyldighet. Frihetsberövande kan även användas vid t.ex. domar, avgöranden och handlingar upprättade inför notarius publicus om det enligt dessa finns en underhållsskyldighet enligt första boken i civillagen (*Burgerlijk Wetboek*),

såsom underhåll till barn (se artikel 585 i civilprocesslagen (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)).

2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?

3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?

3.1 Förfarandet

Detta förfarande beskrivs nedan.

Exekutionstitel

Domstolsavgöranden som meddelats av nederländska domstolar (domar, beslut, avgöranden), handlingar upprättade inför notarius publicus (notariehandlingar) och vissa andra typer av handlingar betraktas som exekutionstitlar. Till andra typer av handlingar som kan utgöra exekutionstitlar hör

- betalningsförelägganden som utfärdats av åklagarmyndigheten (*Openbaar Ministerie*),
- betalningsförelägganden som utfärdats av skattemyndigheten,
- skiljedom om tillstånd till verkställighet, och
- protokoll från förlikning.

Den registeransvarige vid domstolen förser kändanden och svaranden i målet med en kopia av domen. Om det rör sig om en lagakraftvunnen dom som innehåller ett avgörande erhåller den part som har rätt att åberopa verkställighet av domen en kopia som kan användas som exekutionstitel. Parterna erhåller utan kostnad en bestyrkt avskrift av domen (*"grosse"*). Det är fråga om en handling som kan användas som exekutionstitel. En sådan bestyrkt avskrift är nödvändig för att verkställighet ska kunna ske. Också när det gäller handlingar upprättade inför notarius publicus kan en av myndighet bestyrkt avskrift lämnas. Genom överlämnandet av den av myndigheten bestyrkta avskriften ges exekutionstjänstemannen befogenhet att genomföra verkställigheten.

Före verkställigheten delger exekutionstjänstemannen handlingen (den bestyrkta kopian) till den part som åtgärden riktas mot. Syftet med delgivningen är att uppmärksamma denna part på domen och informera honom eller henne om att borgenären har begärt att domen ska fullgöras.

För mer om delgivning av exekutionstitlar från andra EU-medlemsstater, se EU:s förordning om delgivning av handlingar: [rådets förordning \(EG\) nr 1348/2000](#) av den 29 maj 2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Exekutionstjänstemän

Roll i verkställighetsförfarandet

Exekutionstjänstemannen har en central roll vid verkställigheten. Han eller hon utför alla sina handlingar på ansökan av den person som begär verkställigheten och på dennes vägnar. Detta uppdrag ges genom överlämnandet av den av myndighet bestyrkta avskriften. Exekutionstjänstemannen behöver i allmänhet inget annat bemyndigande.

Exekutionstjänstemannen kan inom ramen för verkställigheten bland annat

1. delge exekutionstiteln till den som verkställigheten riktas mot,
2. uppmana gäldenären att rätta sig efter domstolens dom, till exempel genom att överlämna ett betalningsföreläggande,
3. ta emot eventuell betalning från gäldenären,
4. utmäta tillgångar,
5. vid behov begära handräckning av polisen (till exempel vid utmätning).

Exekutionstjänstemannens avgifter

För exekutionstjänstemäns tjänsteförrättningar gäller fasta avgifter som ska betalas av gäldenären. För

borgenären finns inga fasta avgifter, utan dessa förhandlas med exekutionstjänstemannen. De avgifter som exekutionstjänstemannen fakturerar gäldenären framgår av beslutet av den 4 juli 2001 om närmare bestämmelser rörande exekutionstjänstemäns tjänsteförrättningar och avgifter ([Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders](#)). För mer information, se förteckningen över avgifter för officiella handlingar ([Tarieven ambtshandelingen m.i.v. 2019](#)) på webbplatsen för exekutionstjänstemännens yrkesorganisation: [Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders](#).

3.2 Huvudförutsättningar

Följande två huvudförutsättningar måste vara uppfyllda för att verkställigheten ska kunna utföras:

- Det måste finnas en exekutionstitel.
- Exekutionstiteln måste i förväg ha delgetts den som verkställigheten riktas mot.

Som redan påpekats är det viktigaste tvångsmedlet utmätning.

Det finns också åtgärder som kan behövas i väntan på att en exekutionstitel utfärdas. Dessa åtgärder kan begäras innan dom meddelas, både före och under själva rättegången. De kallas säkerhetsåtgärder (*conservatoire maatregelen*) och fungerar som interimistiska skyddsåtgärder. Säkerhetsåtgärder är till exempel kvarstad (*conservatoir beslag*), försegling (*verzegeling*) samt förteckning av skulder och tillgångar (*boedelbeschrijving*). I detta faktablad behandlas utmätning.

4 Verkställighetsåtgärder

Verkställighetsåtgärdernas syfte och karaktär kan variera. En åtskillnad kan göras mellan åtgärder som syftar till betalning av ett penningbelopp, överlämnande av en tillgång, utförande av en handling eller underlåtenhet att handla. Den vanligaste åtgärden är utmätning för att få in pengar (*verhaalsbeslag*).

Om gäldenärens förpliktelse inte består av utförandet av en handling, kan den kräva att gäldenären måste utföra en faktisk handling (*feitelijke handeling*, en handling som har rättsliga följder oavsett om detta var avsikten eller inte) eller en rättshandling (*rechtshandeling*, en handling med en viss avsedd rättslig följd). Om den faktiska handlingen inte är kopplad till en enskild person kan borgenären själv be domstolen om tillstånd att framkalla den situation som utförandet av handlingen skulle ha lett till. Om gäldenärens skyldighet omfattade utförandet av en rättshandling, t.ex. godtagandet av ett bud, kan handlingen ersättas med ett domstolsavgörande. Domstolen kan också förordna att gäldenären ska avstå från att utföra en viss handling.

4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?

Följande typer av tillgångar får utmätas:

1. Lös egendom som inte är registrerad egendom (till registrerad egendom hör fast egendom, fartyg och flygplan).
2. Innehavarrättigheter eller aktier utställda på innehavaren och andra värdepapper utställda på innehavaren.
3. Egendom hos tredje man, benämnt utmätning hos tredje man (*executoriaal derdenbeslag*).
4. Fast egendom.
5. Fartyg.
6. Flygplan.

Borgenären kan i allmänhet fritt välja vilka tillgångar han vill få utmätning i.

Utmätning kan i princip omfatta alla gäldenärens tillgångar. Det finns dock vissa undantag. Det gäller tillgångar som är nödvändiga för levnadsbehoven, som kläder, livsmedel, arbetsredskap, facklitteratur, material för undervisning, samt föremål av konstnärlig eller vetenskaplig art. Periodiska utbetalningar som lön, underhåll eller bidrag kan endast utmätas till viss del. Skydd för en viss inkomstnivå tillämpas i dessa fall för att säkerställa att gäldenären har kvar tillräckligt mycket av sin inkomst för att täcka de grundläggande försörjningsbehoven.

Varor som är avsedda för den offentliga sektorn får inte heller utmätas. Borgenären kan begära utmätning i olika typer av tillgångar samtidigt.

4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?

Rättsliga följder av utmätning av lös egendom som inte är registrerad egendom

Utmätning har bland annat till följd att rättshandlingar som gäldenären vidtar efter beslutet om utmätning inte påverkar borgenärens rättigheter menligt. Om gäldenären till exempel skulle sälja egendomen, kan köparen i princip inte hävda gentemot borgenären att han är ägare till egendomen. En annan följd är att eventuell avkastning på egendomen också omfattas av utmätningsbeslutet.

Rättsliga följder av utmätning av aktier, värdepapper och andra tillgångar

Det finns inga särskilda rättsliga följder. Under den tid som utmätningsbeslutet gäller behåller gäldenären sin rösträtt.

Rättsliga följder av utmätning hos tredje man

Borgenären kan begära utmätning hos tredje man om denne står i skuld till gäldenären eller har gäldenärens egendom i sin besittning. Utmätningen gäller alltså gäldenärens egendom som befinner sig i en tredje mans besittning.

Borgenären är skyddad mot rättshandlingar från motpartens sida, och rättshandlingar som utförs efter utmätningsbeslutet kan inte göras gällande mot borgenären. Två vanliga former vid utmätning hos tredje man är utmätning av banktillgodohavanden eller utmätning på anställds lön.

Rättsliga följder av utmätning av fast egendom

Utmätning av fast egendom förs in i de offentliga register som förs av fastighetsregistermyndigheten ([Kadaster](#)). Fartyg och flygplan betraktas som fast egendom när de har förts in i registren. Utmätningen gäller från registreringstillfället. Intäkter från fast egendom som erhålls efter det att utmätningsbeslutet har trätt i kraft omfattas av utmätningsbeslutet. Borgenären skyddas mot rättshandlingar som gäldenären vidtar efter utmätningsbeslutet. En försäljning av den fasta egendomen kan inte göras gällande gentemot borgenären.

4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?

Som huvudregel gäller att behörigheten för verkställighet av ett domstolsavgörande gäller i tjugo år från dagen efter den dag avgörandet meddelades. Om vissa förutsättningar ska vara uppfyllda för verkställighet, och uppfyllandet av dessa inte är avhängigt av den person som har erhållit exekutionstiteln, gäller denna verkställighetsfrist i tjugo år från dagen efter den dag då dessa krav uppfylldes.

Däremot är preskriptionstiden fem år om betalning i enlighet med avgörandet ska ske inom ett år eller kortare tid. Vid räntor, böter, viten och liknande följder av utebliven betalning sker ikraftträdandet, om inte preskriptionen avbryts, senast samtidigt med att fristen för verkställighet av det avgörande som låg till grund för beslutet om verkställighet går ut.

5 Kan beslut om verkställighet överklagas?

Verkställighetstvister

I artikel 438 i civilprocesslagen finns en allmän bestämmelse om tvister i samband med verkställighet (*executiegeschillen*). Gäldenären kan i en sådan tvist försöka att motsätta sig verkställighet. Det kan till exempel röra sig om tvister om innebörden i och räckvidden för en exekutionstitel, verkan av handlingar som har inträffat efter det att dom meddelades, utmätningsbeslutets giltighet eller frågan om vem som är ägare till egendom som omfattas av ett utmätningsbeslut. I en verkställighetstvist gäller tvisten endast verkställighetsaspekten. Sakinnehållet i det ursprungliga avgörandet behandlas inte på nytt.

I en verkställighetstvist kan gäldenären till exempel hävda att det rör sig om missbruk av rättigheter från borgenärens sida, eller att utmätningen är alltför omfattande jämfört med innehållet i exekutionstiteln. Gäldenären (den part som verkställigheten riktas mot) har dock inga möjligheter att i detta skede invända mot sakinnehållet i det avgörande som ligger till grund för verkställigheten. Detta kan endast ske med hjälp av

rättsmedlen invändning (*verzet*), överklagande (*hoger beroep*) eller kassationstalan (*cassatie*).

Territoriell behörighet

Vid territoriell behörighet är det fråga om den geografiska belägenheten för den domstol som ska handlägga målet. Domstolen med territoriell behörighet är den domstol som är behörig enligt de allmänna bestämmelserna om behörig domstol. Detta är antingen domstolen i den domsaga där utmätningen sker, domstolen i den domsaga där de berörda tillgångarna finns eller domstolen i den domsaga där verkställigheten ska ske. För alla verkställighetsförfaranden i Nederländerna finns en behörig nederländsk domstol.

Materiell behörighet

Här är frågan vilken domstol som har behörighet att handlägga målet. Distriktsdomstolen (*arrondissementsrechtbank*) är behörig för alla verkställighetstvister, oavsett vilken domstol som har fattat beslutet om verkställighet. Distriktsdomstolen är behörig även om det är appellationsdomstolen (*Gerechtshof*) eller Högsta domstolen (*Hoge Raad der Nederlanden*) som har fattat beslutet.

Verkställighetstvister avgörs i allmänhet genom ett interimistiskt förfarande (*kort geding*). Domstolen kan till exempel skjuta upp verkställigheten en viss tid eller upphäva beslutet om utmätning.

6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gäldenärsskydd eller tidsfrister?

Den här webbsidan hör till portalen [Ditt Europa](#).

Du får gärna [lämna synpunkter](#) på innehållet



Senaste uppdatering: 10/05/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.